

ærede Medlemmer ved de Træk, jeg har anført, ville have faaet en nogenlunde tydelig Forestilling om Beskaffenheden af dette Materiale, og jeg beder Dem erindre, at jeg kun nævnedes en Række typiske Tilfælde til Belysning af Materialet som Eksempler, og at jeg meget vel kunde supplere disse med adskillige andre af meget forskellig Beskaffenhed. Jeg kunde henvise til, hvordan Lovforslagets Motiver tale om de forholdsvis høje Kulpriser som en af Aarsagerne til det lave Udbytte i de sidste Aar, medens Trafikministeriet selv i Underbilag 3 til Bilag 2 til Betænkningen maa oplyse, at Kulpriserne i det sidste Par Aar ingenlunde have været særlig høje, men nogenlunde normale og snarere vel en Smule under Gennemsnittet. Jeg kunde henvise til den utilladelig misvisende Fremstilling af den Trafiknedgang, som Takstforhøjelsen i 1903 drog efter sig, som man vil finde i Underbilag 2 til Bilag 1, men som Trafikministeriet siden hen i Bilag 3 selv har maattet korrigere, idet det „for at forebygge Misforstaaelse“, som det selv meget betegnende skriver, gør opmærksom paa, at man ved denne Opgørelse har forbigaaet den kolossale Nedgang paa Abonnementskort, hvad der ganske vender op og ned paa det endelige Resultat. Jeg tager neppe fejl, naar jeg formoder, at denne Rettelse først er bleven udsendt, efter at Ministeriet fra anden Side var blevet gjort opmærksom paa den Fejl, det her havde gjort sig skyldig i. Jeg kunde henvise til den ligeledes yderst karakteristiske Rettelse, som man vil finde paa samme Side i Bilagene, hvor man ser, hvorledes Trafikministeriet er blevet nødt til at reducere de 44,000 første Klasses Frejsende, som det andetsteds havde regnet med, til ca. 20,000, altsaa til mindre end Halvdelen, en Rettelse, der sikkert ogsaa skyldes en elskværdig Henstilling fra anden Side. Jeg kunde henvise til de meget tendentøse Udeladelser — og Efterladelsessynder ere jo lige saa slemme som Overtrædelsessynder —, der findes ved Fremstillingen af Persontaksterne i de øvrige europæiske Lande, hvor man meget omhyggelig gør Rede for de høje Grundtakster i forskellige andre europæiske Stater, der kunne tjene til at stille de her foreslaaede Takstforhøjelser i et gunstigt Lys, men hvor man derimod forbigaar, at der f. Eks. i Sverige findes Kuponark, Partibilletter, som gøre det muligt at køre forholdsvis betydelig billigere over korte Afstande end herhjemme, og at der i Holland findes Kilometerbøger, der ligeledes gøre det muligt at unddrage sig de høje Takster.

Men jeg skal ikke spille Tingets Tid med en nærmere Gennemgang af alle disse mangfoldige Fejl og Skævheder. Jeg tror, at ærede Medlemmer, som ville tage det hele Talmateriale, som Trafikministeriet har overdraget Udvalget, op til en saglig og objektiv Drøftelse, se bort fra Partihensyn og udelukkende betragte Sagen rent objektivt, ville indse, hvor fejlfuldt, løst og usandsynligt det hele er, og ville indrømme, at det som Bevismateriale savner enhver som helst Værdi.

I een Henseende skal jeg imidlertid indrømme, at dette Materiale har Interesse, og det er som kulturhistorisk Aktstykke, som et Aktstykke, der klarere vistnok end noget andet viser, paa hvilken Maade Bureaukratiet i det Herrens Aar 1911 drister sig til at behandle den lovgivende Forsamling. Som et Bidrag til Bureaukratismens Historie — den Bureaukratisme, der saa daarligt forliges med Parlamentarismens Aand — ville Bilagene til Betænkningen af Eftertiden læses med megen Interesse. Men til Belysning af Lovforslagets sandsynlige finansielle Virkninger betragter jeg disse Oplysningers Værdi som værende lig med Nul.

Trafikministeriet erklærer da ogsaa i sin sidste Skrivelse til Udvalget, at Beregningerne ikke give nogen Sikkerhed, men kun maa „opfattes som en Paavising af Muligheden af at opnaa i alt ca. 4 Mill. Kr.s Merudbytte af Statsbanerne ved Foretagelsen af de i Lovforslaget omtalte Takstforhøjelser“. Ja, Muligheden er der selvfølgelig, hvis man da vil opfatte alt som muligt, der ikke direkte strider imod Matematikken eller Naturlovene. Der er ogsaa en Mulighed for, at jeg vinder det store Lod i Lotteriet, men det er ikke saadanne i Luften frit svævende Muligheder, men en virkelig underbygget Sandsynlighed, som Rigsdagen synes mig at kunne kræve, før den skrider til en saa alvorlig Forhøjelse, som her er foreslaaet. Og en saadan Forhøjelse synes det mig ikke, at der er tilvejebragt Skygge af Vidnesbyrd om. Gaa vi i Lag med at lovgive, som her er foreslaaet, er det det rene Lotterispil. Det er muligt, Gevinsten tilfældigvis bliver 3—4 Mill. Kr., det er ogsaa muligt, at den kun bliver 1—2 Mill., og det er ingenlunde udelukket, at der bliver Tab i Stedet for Gevinst, saadan som Takstforhøjelserne i 1908 efter min Opfattelse i Virkeligheden virkede til at nedsætte Statens Overskud af Statsbanerne i Stedet for at forøge det. Gevinsten er det usikre, det højst tvivlsomme, men Indsatsen i Lotterispillet er derimod sikker nok;